

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor) van het CVO Provincie Antwerpen te Antwerpen

datum	1. Inleiding
25 augustus 2015	Bij brief van 24 september 2012 heeft het instellingsbestuur van het CVO Provincie Antwerpen te Antwerpen een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) voor omvorming van de opleiding Graduaat assistent in de psychologie naar de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor), vergezeld van een visitatierapport van de VLUHR d.d. 7 juni 2012. Het
onderwerp	
accreditatiebesluit (000837)	2 betreft een graduaatsopleiding gericht op werkstudenten. Deze aanvraag is ontvangen op 24 september 2012.
bijlage	

2. Procesverloop aanvraag

Na bestudering van het visitatierapport was de NVAO niet overtuigd van de onderbouwing van de oordelen in het visitatierapport en besloot bij brief van 15 november 2012 tot het opvragen van aanvullende informatie aan de VLUHR visitatiecommissie (art. II.142§ Codex HO). Op 16 januari 2013 ontving de NVAO via e-mail het schriftelijke antwoord van de commissie. In het verlengde hiervan vond op 21 januari 2013 te Brussel een overleg plaats tussen een vertegenwoordiging van de visitatiecommissie en de NVAO, waarin de commissie een nadere toelichting gaf bij de door de NVAO gestelde vragen. Daaropvolgend heeft de NVAO een finale afweging gemaakt en geconcludeerd dat de verkregen informatie ontoereikend was om tot accreditatie van de opleiding over te kunnen gaan.

Op 19 maart 2013 besloot de NVAO op grond van de inhoud van het visitatierapport, het schriftelijke antwoord van de commissie op de gestelde vragen en de mondeling verkregen toelichting van de commissie op 21 januari 2013, om de opleiding vooralsnog niet te accrediteren, maar de procedure van hervisitatie te starten (art. II.142§5 Codex HO). Op 25 maart 2013 stuurde de NVAO daartoe een brief aan het CVO Provincie Antwerpen waarin de NVAO mededeelt dat zij tot hervisitatie (een bijkomende externe beoordeling) heeft besloten. Deze bijkomende beoordeling diende te geschieden door een volledig nieuwe commissie met als opdracht om de onderwerpen Doelstellingen, Programma, Interne kwaliteitszorg en Resultaten en al hun onderliggende facetten in zijn geheel opnieuw te beoordelen.

Op 16 oktober 2014 ontving de NVAO van het evaluatieorgaan VLUHR via e-mail het visitatierapport over de aanvullende, externe beoordeling, waarin de tweede VLUHR visitatiecommissie tot een negatief eindoordeel komt op grond van onvoldoendes voor de onderwerpen Programma en Resultaten.

Pagina 2 van 29 Op 11 december 2014 ontving de NVAO van de instelling de aanvraag om accreditatie met beperkte geldigheidsduur van drie jaar vergezeld van een herstelplan met bijlagen. In afstemming met de instelling heeft de NVAO op 23 januari 2015 aan de tweede visitatiecommissie (met uitzondering van het student-lid) gevraagd om het herstelplan te beoordelen (artikel 28§2 reglement bestuursbeginselen NVAO). De commissie heeft daarmee ingestemd.

Op 4 mei 2015 heeft de commissie haar positieve advies over het herstelplan aan de NVAO overgemaakt.

De accreditatieaanvraag steunt derhalve op twee visitatierapporten van een externe beoordeling uitgevoerd door visitatiecommissies ingesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR), een door de instelling ingediend herstelplan en een postief advies over het herstelplan door de tweede visitatiecommissie.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de inhoud van beide visitatierapporten en de inhoud van het paneladvies over het herstelplan.

Hieronder zijn eerst per onderwerp van het accreditatiekader passages uit de twee visitatierapporten opgenomen.

Visitatierapport 2012, eerste beoordeling

Doelstellingen

De opleiding heeft als missie een beroepsgerichte opleiding te bieden aan een zeer specifieke doelgroep: de werkstudent. Als algemene opleidingsdoelstelling stelt ze studenten te willen opleiden tot deskundigen in de psychodiagnostiek en de psychologische hulpverlening in de ruime zin, gericht op zowel individuen als op groepen en organisaties. Dit wil de opleiding doen door competenties te ontwikkelen die nodig zijn voor het vervullen van acht beroepsspecifieke rollen: de psychodiagnosticus, de psychologische dienstverlener, de trainer-coach, de organisator/ communicator, de preventieactor, de interculturele actor, de professionele teamspeler en de reflector. Deze acht beroepsspecifieke rollen neemt de opleiding over van het competentieprofiel dat de drie professionele bacheloropleidingen Toegepaste psychologie in Vlaanderen gezamenlijk hebben opgesteld.

De commissie stelt vast dat de opleiding decretaal gebonden is aan de leerplandoelstellingen uit het leerplan van de graduaatsopleiding Assistent in de Psychologie (2007). Om inzichtelijke maken dat de leerplandoelstellingen van de opleiding aansluiten bij de algemene en algemeen beroepsgerichte competenties voor de professionele bacheloropleidingen, heeft de opleiding voor de algemene en de beroepsgerichte competenties aangegeven hoe de leerplandoelstellingen hiermee overeenkomen.

Niettemin zit de opleiding, vermits het een graduaatsopleiding betreft, momenteel nog vast aan de leerplandoelstellingen die geformuleerd zijn op niveau vijf van het Europese kwalificatiekader. Het feitelijk hanteren van de decretaal vastgelegde leerplandoelstellingen en het gelijktijdig ambiëren van competenties op niveau zes, overgenomen uit uiteenlopende bronnen, schept volgens de commissie heel wat onduidelijkheid rond het opleidingsprofiel. De commissie dringt erop aan een coherent opleidingsprofiel op te stellen

Pagina 3 van 29 dat volledig beantwoordt aan niveau zes. Ze raadt aan hierbij ondersteuning te vragen van de Plantijnhogeschool, waarmee al samenwerking bestaat.

De commissie stelt vast dat doelstellingen omtrent internationalisering zeer summier zijn geformuleerd. De opleiding geeft aan realistisch te willen zijn, gezien de moeilijkheden voor hun specifieke studentenpubliek om een (langdurige) buitenlandervaring op te doen.

Om aan te tonen dat de opleiding haar ambitie om het competentieprofiel van de bacheloropleidingen te bereiken, waarmaakt, heeft ze per rol van het competentieprofiel aangegeven welke leerplandoelstellingen hiermee overeenkomen. De commissie is echter niet overtuigd door deze vergelijking, waarbij de acht rollen en de onderliggende competenties volgens haar tot een aantal referentiepunten uit de leerplandoelstellingen worden herleid. Hierdoor blijft het volgens de commissie onduidelijk of de opleiding het competentieprofiel van de professionele bachelors Toegepaste psychologie ook daadwerkelijk onderschrijft en hanteert.

Op basis van haar oordelen over facet 1.1 niveau en oriëntatie (oordeel voldoende) en facet 1.2 domeinspecifieke eisen (oordeel onvoldoende) is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve eindafweging, en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. De commissie heeft begrip voor de dubbelzinnige situatie waarin de opleiding zich bevindt, waarbij ze enerzijds vastzit aan decretaal opgelegde bepalingen voor een graduaatsopleiding, en anderzijds de ambitie heeft om een professionele bacheloropleiding aan te bieden. Verder stelt de commissie vast dat de opleiding al tijdens het bezoek en op basis van de opmerkingen van de commissie een eerste aanzet ter verbetering van het opleidingsprofiel geeft. De commissie put vertrouwen uit de vaststelling dat er voldoende expertise binnen de opleiding aanwezig is en dat het werkveld, de OP-leden en de studenten zich bereid tonen om actief mee te werken aan de ontwikkeling van een aangepast en coherent opleidingsprofiel.

Programma

De opleiding heeft een competentiematrix opgesteld waarbij ook per opleidingsonderdeel aangegeven staat welke competenties uit een van de acht rollen erin aan bod komt. In de ECTS-fiches beschrijft de opleiding per module de beoogde competenties, maar wordt geen melding meer gemaakt van de acht rollen. Zoals al aangegeven zit het curriculum vast aan de decretaal vastgelegde leerplandoelstellingen. Dit heeft tot gevolg dat de opleiding de inhoud van de modules wel kan aanpassen, maar niet de omvang of de benaming ervan. Hierdoor komen de acht rollen niet expliciet aan bod in het programma en blijft het volgens de commissie onduidelijk hoe het competentieprofiel, gebaseerd op dat van de drie bacheloropleidingen Toegepaste psychologie, wordt vertaald in het curriculum. Dit blijkt ook uit de gesprekken met de studenten, die niet bekend zijn met hoe de rollen passen bij de modules. Hoewel het programma, vooral omwille van het incoherente en ambitieuze opleidingsprofiel, momenteel niet toelaat alle vooropgestelde doelstellingen te behalen, laat het volgens de commissie wel toe het gewenste niveau te behalen.

De commissie stelt vast dat de praktijkgerichtheid van de OP-leden en de werkervaring van de studenten worden benut en een meerwaarde hebben. De studenten waarderen de heterogene groepen en de interactie die hieruit voortvloeit. OP-leden, die meestal deeltijds actief zijn in het werkveld, spannen zich in om door middel van casussen en oefeningen

Pagina 4 van 29 ontleend aan de beroepspraktijk de theorie onmiddellijk toe te passen. De opleiding nodigt gastdocenten uit, zodat aspecten van de actuele praktijk aan bod komen binnen de opleiding. Studenten komen in aanraking met de beroepspraktijk via het opleidingsonderdeel 'verkenning werkvelden' en via de practicumlessen, de werkcolleges en de stages. De studenten blijken tevreden over de praktijkgerichtheid al vroeg in de opleiding.

De commissie is van mening dat het concept 'eindwerk' te veel focust op het uitvoeren van een literatuurstudie, en dat het kritisch leren stellen van vragen en het beantwoorden van een onderzoeksvraag hierin te weinig aan bod komt. Het uitvoeren van een literatuurstudie kan op zich wel, maar de beschrijving van een systematisch zoekproces, een eigen interpretatie en een conclusie is hierin essentieel. De commissie vraagt de opleiding na te denken over een nieuw concept 'eindwerk', waarin meer aandacht is voor het formuleren van een onderzoeksvraag die aanzet tot kritische reflectie en creatief oplossingsgericht denken. Het ontwikkelen van toegepast onderzoek en dienstverlening binnen de opleiding (cf. infra) zou volgens de commissie positieve input geven aan het concept 'eindwerk' en de begeleiding ervan. Ook de koppeling van de stage aan het eindwerk kan volgens de commissie een positief effect hebben op het eindwerk en bovendien de praktijkervaring binnen de opleiding versterken.

De commissie is van mening dat de onderlinge samenhang in het modeltraject van het programma aanwezig is, maar raadt aan om het programma op te bouwen vanuit een duidelijk kader, bijvoorbeeld aan de hand van de rollen of de werkvelden.

De opleiding voert een kwalitatief onderzoek uit naar de studielast bij starters, en toetsen de OP-leden voortdurend informeel de studeerbaarheid van het programma af. De opleiding is recent ook gestart met een proefproject om de studielast op een kwantitatieve manier in kaart te brengen.

De commissie is positief over de variatie aan werkvormen die gehanteerd worden binnen de opleiding, maar merkt op dat het initiatief voor de keuze van de werkvorm bij de individuele OP-leden ligt. De commissie vraagt structureel overleg over het gebruik van de werkvormen.

De commissie stelt echter vast dat weinig onderlinge afstemming plaatsvindt over het geheel van de gebruikte evaluatievormen. Daarnaast mist de commissie een toetsbeleid waarin de link tussen de competenties uit het opleidingsprofiel en de evaluatievormen wordt geëxpliciteerd. De opleiding geeft tijdens de gesprekken aan het competentiegericht toetsen en het opstellen van gedragsindicatoren aan de hand van de competenties uit het opleidingsprofiel als een prioriteit te beschouwen. Het niveau van de examens voldoet volgens de commissie. Ze waardeert het dat een aantal OP-leden in de examinering van hun opleidingsonderdeel ernaar streeft de koppeling met de praktijksituatie te leggen. De commissie stelt vast dat de kwaliteit van de toetsing over het algemeen in orde is. Ze mist echter een structurele kwaliteitscontrole op de toetsing en vraagt deze te realiseren.

Op basis van haar oordelen over de facetten van het onderwerp Programma (alleen het oordeel onvoldoende voor het facet: relatie doelstellingen – programma) is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve eindafweging en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. Hoewel de commissie vaststelt dat, vooral door het ambitieuze opleidingsprofiel, de opleiding er niet in slaagt om al haar doelstellingen in het programma te vertalen, ziet ze tijdens het bezoek toch een sterke gedrevenheid ter verbetering van het opleidingsprofiel en de ambitie om op basis

Pagina 5 van 29 hiervan het programma aan te passen. Ondanks de decretale beperkingen met betrekking tot de leerplandoelstellingen en de vertaling ervan in het programma, gebruikt de opleiding nu al maximaal de beschikbare ruimte om het programma zo in te vullen, dat het zo veel mogelijk aansluit bij het competentieprofiel van de bacheloropleiding Toegepaste psychologie. Tot slot is de commissie, mede door wat ze van de vertegenwoordigers van het werkveld mocht vernemen, wel van mening dat het programma nu al toelaat het niveau van een bacheloropleiding te halen. Daarom spreekt de commissie het vertrouwen uit dat, indien de opleiding de kans krijgt om zich binnen een hogeschoolcultuur verder te ontwikkelen, ze op korte termijn een coherent opleidingsprofiel kan formuleren en haar programma op basis daarvan kan aanpassen. De commissie vraagt de opleiding hierbij voldoende oog te hebben voor onderwijskundige systematiek en betrokkenheid van alle stakeholders, alsook de verdere uitbouw van de internationalisering, en de interactie tussen theorie en praktijk in het programma.

Inzet van personeel

Bij indiensttreding krijgt ieder personeelslid een functiebeschrijving. Naarmate personeelsleden langer in dienst zijn, zoekt de opleiding naar diversificatie in de opdrachten op basis van de competenties van de personeelsleden, bijvoorbeeld het toekennen van coördinatie-uren. Uit de gesprekken blijkt dat de medewerkers tevreden zijn over het gevoerde personeelsbeleid. Bij nieuwe aanstellingen stelt ze als criteria voorop dat de kandidaten praktijkervaring hebben en minstens beschikken over een bachelordiploma, liefst een masterdiploma.

Alle OP-leden hebben ervaring met de beroepspraktijk. De meeste OP-leden zijn deeltijds actief in het werkveld. De commissie is dan ook positief over de praktijkervaring van de OP-leden. Het valt de commissie wel op dat alle OP-leden een masterdiploma en twee OP-leden zelfs een doctoraatsdiploma hebben. De commissie is van mening dat het, gezien de finaliteit van de opleiding, goed zou zijn dat de studenten ook onderwijs hebben van OP-leden met een bachelordiploma.

De commissie is positief over het vakinhoudelijke professionaliseringsbeleid en de motivatie van de medewerkers om hiervan gebruik te maken.

De opleiding beschikt over 14 OP-leden, voor een totaal van 6.225 VTE. De helft van het OP is mannelijk. De gemiddelde leeftijd is eerder aan de hoge kant, met 12 OP-leden boven de 50. In het academiejaar 2010-2011 zijn 108 studenten ingeschreven, waardoor de student-docentratio op 17,3 neerkomt.

Uit de gesprekken blijkt dat de werklast aanvaardbaar is. Personeelsleden ervaren het combineren van lesgeven met een andere professionele activiteit als verrijkend. De opleiding beschikt volgens de commissie over voldoende medewerkers. De commissie wijst erop dat de werkdruk zal stijgen indien de opleiding een bacheloropleiding wordt.

Op basis van de oordelen over de drie facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Voorzieningen

De commissie is positief over de moderne en bereikbare campus met voldoeninggevende infrastructuur. Ze stelt bovendien vast dat de opleiding de beschikking heeft over voldoende domeinspecifieke infrastructuur, zoals observatielokalen met een one-way screen en opnameapparatuur. Uit de gesprekken met de OP-leden en studenten blijkt tevredenheid over de infrastructuur.

Pagina 6 van 29 De commissie stelt vast dat de opleiding veel aandacht heeft voor studie- en studentenbegeleiding op maat van de werkstudent. De commissie is anderzijds van mening dat de studiebegeleiding nogal informeel en ad hoc georganiseerd is. Ze raadt de opleiding aan om meer systematiek in te bouwen, mede met het oog op het groeiende aantal studenten. De opleiding kampt met een zeer grote uitval. De commissie stelt vast dat de opleiding inspanningen doet om de uitval tegen te gaan. Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor de trajectbegeleider. Verder stelt de studentenbegeleider zich bij de start van iedere module voor, en bij het vermoeden van afhaken wordt contact opgenomen met de student. De commissie raadt aan een duidelijke link te leggen tussen de instroombegeleiding en de toelatingsproeven enerzijds, en de preventieve studie- en studentenbegeleiding anderzijds.

Op basis van de oordelen over de drie facetten is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Interne kwaliteitszorg

Het CVO hanteert het EFQM-model als kader voor de kwaliteitszorg. Jaarlijks stelt de directie op de algemene personeelsvergadering een document 'Plan en prioriteiten kwaliteitszorg' voor. Sinds 2010 is kwaliteitszorg een vast agendapunt op het wekelijkse directieteamoverleg. Recent is een halfzijdse functie als kwaliteitszorgcoördinator voorzien voor het hele CVO. Voor het academiejaar 2010-2011 tekende de kwaliteitscoördinator een plan van aanpak uit. Het directieteam volgt het plan op, en een regiegroep van medewerkers werkt het plan concreet uit. De commissie stelt vast dat een kwaliteitszorgbeleid is uitgewerkt binnen het CVO, met uitwerking tot op het niveau van de opleiding. Ze stelt wel vast dat dit beleid nog maar recent is opgestart, en dat nog zal moeten blijken in hoeverre de inspanningen zullen leiden tot structurele kwaliteitszorg binnen de opleiding. De commissie vraagt te blijven evolueren naar een echte kwaliteitscultuur binnen de opleiding.

De commissie stelt vast dat de verbeteringsmaatregelen, die voortkomen uit de streefdoelen, door de meeste medewerkers worden gedragen. Volgens de opleiding werd in het academiejaar 2009-2010 ongeveer 90 procent van alle streefdoelen gerealiseerd. Onvoltooide streefdoelen – bijvoorbeeld de alumniwerking, het contact met het werkveld en het onthaal nieuwe medewerkers – blijven als werkpunt opgelijst.

De commissie stelt vast dat de opleiding, vooral door de recente opstart van een kwaliteitszorgbeleid, voor veel verbeteringsmaatregelen nog in de 'DO'-fase zit. De commissie stelt vast dat het vervolledigen van de verbeteringscyclus wordt nagestreefd, maar dat dit binnen sommige werkgroepen nog explicieter kan. Ze vraagt werk te maken van het vervolledigen van de PDCA-cyclus. Verder is de commissie van mening dat de aanpak van de verbeteringsmaatregelen nog te informeel en ad hoc gebeurt. De commissie vraagt op een meer structurele manier de resultaten van de evaluaties in te zetten in het formuleren en het realiseren van verbeteringsmaatregelen.

De commissie is positief over de horizontale structuur, die volgens haar wel resulteert in een informele betrokkenheid van OP-leden. Door de mondigheid van de studenten en het laagdrempelige contact tussen de studenten en de OP-leden en/of de directie is er volgens de opleiding voldoende ruimte voor informele betrokkenheid van de studenten bij de opleiding. De commissie stelt echter vast dat structurele studentenparticipatie ontbreekt. De commissie stelt vast dat de opleiding geen alumniwerking heeft, noch de alumni op enige andere wijze betreft bij de kwaliteitszorg binnen de opleiding.

Pagina 7 van 29 Het werkveld wordt enkel betrokken via de gestructureerde bevraging van de stageplaatsen. Hoewel het werkveld aangeeft dat het altijd feedback kan geven op de opleiding, vraagt de commissie om hiernaast ook structurele betrokkenheid van het werkveld te organiseren. De commissie stelt vast dat de terugkoppeling van de resultaten van de werkveld- of studenten-enquêtes naar de respectievelijke stakeholders ontbreekt of enkel informeel plaatsvindt. De commissie vraagt de resultaten structureel terug te koppelen, wat volgens haar zal bijdragen tot de betrokkenheid van deze stakeholders.

Op basis van de oordelen over de drie facetten van dit onderwerp (alleen het oordeel onvoldoende voor het facet: betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld) is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve eindafweging, en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. De commissie is van mening dat de structurele betrokkenheid van medewerkers, studenten, alumni en werkveld tekortschiet. Toch spreekt de commissie het vertrouwen uit dat dit op korte termijn zal verbeteren, gezien het sterke engagement van directie en OP-leden. De commissie stelt in het zelfevaluatie-rapport en tijdens de gesprekken vast dat de opleiding zich bewust is van een aantal tekorten en dat ze de verdere ontwikkeling van haar interne kwaliteitszorg hoog in het vaandel draagt. De opleiding heeft onder andere recent geïnvesteerd in een medewerker Kwaliteitszorg en hanteert actief het EFQM-model, wat al tot de eerste positieve resultaten leidde. Tot slot stelt de commissie tijdens de gesprekken vast dat de stakeholders bereid zijn om bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van de opleiding, wat nu al tot uiting komt in de vele en laagdrempelige informele contacten, die dus zeker nog moeten worden geformaliseerd worden.

Resultaten

Uit de gesprekken met het werkveld blijkt algemene tevredenheid over het niveau van de afgestudeerden. Het werkveld geeft aan vooral de maturiteit, de goede werkhouding, een degelijke theoretische kennis en de sterke communicatieve vaardigheden te appreciëren. Als aandachtspunten worden de parate kennis van tests, de domeinspecifieke praktijkervaring, de klinische achtergrond en de kennis van de sociale wetgeving genoemd. De afgestudeerden en de laatstejaarsstudenten zijn over het algemeen zeer tevreden over de gevolgde opleiding. Ze vermelden dat het niveau van de opleiding de laatste jaren duidelijk verhoogd is, en dat er meer aandacht is voor de wetenschappelijke benadering van de opleiding. Anderzijds wordt vermeld dat door de compactheid van het programma er te weinig ruimte voor reflectie en verdieping is binnen de opleiding. Studenten die eerst een bacheloropleiding gestart of gevolgd hebben, geven aan dat het niveau volgens hen niet lager ligt dan bij deze opleiding.

De eindwerken zijn volgens de commissie over het algemeen uitgebreide literatuurstudies, waarin wel de beoogde kennisverwerving en -verdieping aan bod komt, maar geen elementen van praktijkgericht onderzoek of maatschappelijke dienstverlening terug te vinden zijn. De mate waarin de eindwerken voldoende kritische reflectie en initiatieven laten zien, en er sprake is van het ontwikkelen van oplossingsstrategieën, is zeer wisselvallig. Daarnaast treft de commissie een wisselende aanwezigheid van op onderzoeksresultaten gebaseerde en internationale literatuur in de eindwerken aan. De commissie is van mening dat de uitwerking van de literatuurstudie tekortschiet betreffende de kritische onderzoeksvraag, het beschouwende element en de conclusievorming.

Pagina 8 van 29 De commissie vraagt het concept 'eindwerk' en de begeleiding ervan aan te passen en erover te waken dat alle eindwerken, wat betreft niveau en oriëntatie, overeenkomen met niveau zes van het EQF.

Het viel de commissie op dat zeer weinig afgestudeerden tewerkgesteld zijn in het domein van hun diploma. Uit de gesprekken blijkt dat dit vooral veroorzaakt wordt door de status van het diploma. Het werkveld neemt liever iemand met een bachelordiploma in dienst, of is statutair verplicht dit te doen. De verloning voor een graduaatsdiploma ligt bovendien lager. Alhoewel de opleiding geen streefcijfers formuleert, volgt ze toch uitgebreid het studierendement op. De commissie stelt vast dat het rendement in academiejaar 2010-2011 zeer laag is. In totaal haakt 56 procent af. In het eerste semester haakt 40 procent af, 10 procent na een semester en 6 procent na meer dan één semester. Vooral deze laatste groep is een zorg voor de opleiding, want zowel voor de opleiding als voor de student is het zeer onrendabel om zo laat in het traject af te haken. Volgens de opleiding heeft een deel van de studenten de intentie om slechts enkele modules te volgen. Indien rekening gehouden wordt met het aantal opgenomen studiepunten, stelt de commissie vast dat in de voorbije twee academiejaren (2008-2009 en 2009-2010) ongeveer 60 procent van de studenten minstens 75 procent van het opgenomen aantal studiepunten behaald. De commissie stelt vast dat het studierendement momenteel te laag is. De commissie vraagt aandacht voor de gevolgen van dit lage rendement indien de opleiding een bacheloropleiding zou worden. De commissie vraagt ambitieuze maar realistische streefcijfers te formuleren, en maatregelen te nemen om deze streefcijfers te halen.

Op basis van de oordelen over de facetten (gerealiseerd niveau: voldoende en onderwijsrendement: onvoldoende) is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie maakt een positieve eindafweging, en stelt dat de opleiding voldoende potentieel heeft om de vastgestelde tekortkomingen te verhelpen. De commissie stelt vast dat de opleiding geen streefcijfers formuleert en een zeer laag rendement heeft. De commissie erkent dat het lage rendement verklaarbaar is door de specifieke doelgroep waar de opleiding zich naar richt, namelijk de werkstudent met meestal ook nog familiale verplichtingen. Uit de gesprekken blijkt dat de opleiding wel aandacht heeft voor de hoge drop-out, maar dit vertaalt zich nog te weinig in een verbetering van het studierendement. Anderzijds stelt de commissie vast dat de opleiding de slaagcijfers zeer gedetailleerd en systematisch bijhoudt. Dit kan de opleiding gebruiken om op korte termijn ambitieuze doch realistische streefcijfers te formuleren.

Overwegingen NVAO

Na lezing van het visitatierapport concludeert de NVAO dat de bevindingen en overwegingen van de commissie op onderdelen van de onderwerpen doelstellingen, programma, interne kwaliteitszorg en resultaten een nadere toelichting met concrete feiten en argumenten behoeven. Hiertoe stuurt de NVAO op 15 november 2012 een brief met vragen aan de voorzitter van de visitatiecommissie. Op 16 januari 2013 ontvangt de NVAO het schriftelijke antwoord en op 21 januari 2013 geeft de visitatiecommissie een mondelinge toelichting op deze vragen aan de NVAO.

Vervolgens heeft de NVAO een eindafweging gemaakt. Aangezien noch het schrijven van de commissie noch de ontmoeting tussen NVAO en een delegatie van de visitatiecommissie, voldoende informatie heeft verschaft om de opleiding zonder enige

Pagina 9 van 29 twijfel te accrediteren, besluit de NVAO tot een procedure hervisitatie, bestaande uit een bijkomende externe beoordeling.

De NVAO geeft daarbij de voorkeur aan een volledig nieuwe commissie, die de beoordeling zonder kennis van het verleden kan uitvoeren. Een gedeeltelijk nieuwe commissie brengt het probleem met zich mee van dubbele loyaliteit van het commissielid dat blijft zitten.

Bij brief van 19 maart 2013 informeert de NVAO de instelling CVO Provincie Antwerpen over de noodzakelijke procedure hervisitatie, waarbij de opdracht aan de nieuwe visitatiecommissie luidt om de onderwerpen Doelstellingen opleiding, Programma, Interne kwaliteitszorg en Resultaten opnieuw te beoordelen.

Van de opleiding verwacht de NVAO geen nieuw zelfevaluatie-rapport, maar de instelling mag alle nuttig geachte (nieuwe) informatie beschikbaar stellen aan de nieuwe commissie. Een nieuw locatiebezoek is onderdeel van de procedure.

Op 16 oktober 2014 ontvangt de NVAO van de visitatiecommissie het visitatierapport over de aanvullende beoordeling.

Tweede visitatierapport (2014), bijkomende externe beoordeling

Doelstellingen

De eerste visitatiecommissie gaf aan dat er tijdens de visitatie in 2012 onduidelijkheid heerste omtrent het beoogd eindniveau, gezien deze graduaatsopleiding – momenteel in principe conform de decretale bepalingen op niveau vijf – eigenlijk een professionele bacheloropleiding op niveau zes nastreeft. De eerste visitatiecommissie vond het voorgestelde opleidingsprofiel te complex en droeg de opleiding dan ook op om een meer coherent opleidingsprofiel op te stellen, met ondersteuning vanuit de AP Hogeschool (toen nog Plantijn Hogeschool). De tweede commissie heeft vastgesteld dat de opleiding gehoor heeft gegeven aan die aanbeveling: sinds de vorige visitatie heeft de opleiding het competentieprofiel verbeterd en verhelderd.

Met het vernieuwde competentieprofiel streeft de opleiding volgens de tweede commissie duidelijk het niveau na van een professionele bacheloropleiding. Daarmee voldoet ze met andere woorden aan de vereisten voor niveau zes volgens het Europese kwalificatiekader (EQF) en de Vlaamse Kwalificatiestructuur (VKS).

In haar visie stelt de opleiding enkele ondersteunende pijlers voorop: onderzoek in het onderwijs, levenslang leren, internationale gerichtheid en maatwerk voor elk individu. Als algemene opleidingsdoelstelling wil ze vanuit die pijlers haar studenten opleiden tot professionele deskundigen in de toegepaste psychologie, gericht op drie werkvelden: het psychopedagogische of schoolpsychologische werkveld, het klinisch-psychologische werkveld en het werkveld in de organisatie-, consumenten- en arbeidspsychologie. De commissie apprecieert de gedeelde aandacht voor deze drie relevante werkvelden en de bewuste keuze voor die brede oriëntatie.

De visitatiecommissie is van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp voldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Programma

De tweede commissie heeft vastgesteld dat de opleiding sinds de vorige visitatie in 2012 op korte tijd veel veranderingen heeft doorgemaakt. Aan de basis daarvan ligt de overgang naar een nieuw competentieprofiel. Om de vertaalslag naar het curriculum te maken heeft

Pagina 10 van 29 de opleiding in samenwerking met de AP Hogeschool een doordachte toets- en competentiematrix ontwikkeld. De commissie heeft begrepen dat die matrix het basisinstrument vormt, waarmee de opleiding ook haar ECTS-fiches heeft aangepast. De commissie is van mening dat de relatie tussen doelstellingen en programmaonderdelen zichtbaar is via de ECTS-fiches (op Smartschool en de website) en via de matrix, maar momenteel nog in te wisselende mate zichtbaar in de concrete cursusinhouden en het daarbij horende toetsmateriaal. De commissie heeft nauwgezet het cursusmateriaal, Smartschool en de toetsen bestudeerd. De commissie vond in het cursusmateriaal wel al enkele goede voorbeelden terug waarin de geformuleerde competenties geïmplementeerd zijn in het programma. Mooie voorbeelden van de competentiegerichtheid van het programma vond de commissie in de opleidingsonderdelen Gezondheidspsychologie en Psychodiagnostische methoden I. Ze concludeert dat enkele voortrekkers binnen het onderwijzend personeel de matrix al doelgericht gebruiken. Desalniettemin moest de commissie vaststellen dat dat nog niet systematisch gebeurt. Voor een aantal opleidingsonderdelen dekt de vlag – in dit geval de vernieuwde ECTS-fiches – nog niet de lading, bijvoorbeeld: Klinische psychologie (practicum) of Projectwerk diagnostiek en begeleiding. Gezien het korte tijdspad sinds de vorige visitatie, acht de commissie een vergevorderde implementatie zo snel ook nog niet mogelijk. Bovendien vraagt de tweede commissie aandacht vragen voor de drie taxonomische niveaus in de opleidingsonderdelen. De commissie vindt het positief dat de opleiding belang hecht aan het verwerven, toepassen en integreren van de competenties. Tegelijk constateerde de commissie aanvankelijk op basis van een tabel over de aanwezigheid van deze niveaus in het programma, dat weinig opleidingsonderdelen niveau drie (integreren) bereiken. De opleiding gaf aan dat die tabel een vertekend beeld geeft, omdat ze met afgeronde gemiddeldes werken per opleidingsonderdeel. Nadien heeft de commissie nog twee aangepaste versies gekregen van die tabel. Ze bevestigt dat de laatste versie – die het hoogst getoetste niveau opneemt – het meest inzichtelijk is en weergeeft dat verschillende modules ook het derde niveau toetsen. Toch merkt de commissie op dat in de praktijk die laatste theoretische tabel niet helemaal strookt met haar bevindingen tijdens de visitatie op het vlak van toetsing (cf. facet 2.7). Dat baart de commissie zorgen, aangezien deze opleiding moet kunnen aantonen dat ze haar onderwijs inricht op het niveau van een professionele bacheloropleiding. Momenteel heeft de commissie die garantie nog niet voor alle eindkwalificaties.

De opleiding geeft volgens de commissie nog te weinig vorm aan de internationale dimensie in het programma. De commissie begrijpt dat een buitenlandervaring voor de werkstudenten, die hun studie combineren met een job en vaak een gezin, niet evident is. Toch zouden bijvoorbeeld korte buitenlandse stages, eventueel in de buurlanden, een alternatief kunnen vormen.

De commissie heeft onvoldoende indicaties gekregen dat er verbetering gerealiseerd is op het vlak van studietijd. Het remediërsdossier dat de commissie van de opleiding ontving, vermeldt overigens dat de opleiding de theoretisch geschatte totale studietijd in de ECTS-fiches voorlopig behoudt. Deze discrepantie tussen gemeten en beoogde studietijd is in het kader van de overstap naar een professionele bacheloropleiding een problematisch gegeven. Aangezien deze opleiding evolueert van een graduaatsopleiding naar een professionele bachelor mag er geen twijfel bestaan over de studielast. De commissie heeft te weinig grond om de beoordeling van dit facet positief af te wegen.

De commissie heeft uit de documenten en de gesprekken vastgesteld dat het toetsbeleid van deze opleiding nog in de kinderschoenen staat. In 2012-2013 is men gestart met de ontwikkeling van een adequaat toetssysteem, gekoppeld aan de doelstellingen. De commissie ziet inderdaad dat de opleiding in de toets- en competentiematrix op het niveau

Pagina 11 van 29 van de modules en in functie van de beoogde leerdoelen de evaluatievormen in kaart brengt. Gelijklopend met de aanbevelingen over de implementatie van de ECTS-fiches in de programmaonderdelen (cf. 2.1), moet de commissie de opleiding ook nadrukkelijk aanbevelen om het toetsbeleid en het competentieprofiel verder te implementeren in de toetsen en evaluaties zelf. Er zijn momenteel nog geen toetsmatrizen op het niveau van de toets zelf, al beseft de commissie dat de opleiding enkel stapsgewijs haar toetsbeleid kan gaan vormgeven en dat de ontwikkeling van toetsmatrizen in deze fase nog niet aan de orde is. Ze suggereert de opleiding om daarvan in de nabije toekomst werk te maken. De commissie heeft tijdens de visitatie verschillende examenexemplaren bestudeerd en is bezorgd over de wisselende kwaliteit daarvan. Ze heeft toetsexemplaren gezien die te eenzijdig reproductievragen bevatten en amper het inzicht van de studenten beoordelen. De commissie vindt de vragen momenteel te kennisgericht. Ze adviseert voor practica vooral het gebruik van de 'hands on' vaardigheidstoetsen, reflecties en opdrachten. De commissie wil benadrukken dat ze vertrouwen heeft in het groeiproces van deze opleiding. Toch kan ze op dit moment nog niet hardmaken dat de toetsing in deze opleiding overal adequaat meet of de leerdoelen van het programma op het juiste niveau gerealiseerd worden.

De commissie is van mening dat de opleiding meer moet waken over het tot stand komen van het eindwerk en de inhoudelijke samenwerking met de externe promotoren. Ze pleit ook voor dialoog tussen de verschillende beoordelaars, zodat het punt niet bepaald wordt op basis van een gemiddelde, maar vanuit een gewogen besluit.

Op basis van de oordelen over de facetten (de oordelen onvoldoende voor de facetten Relatie tussen doelstellingen en inhoud van het programma, Studielast en Beoordeling en toetsing) is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

De visitatiecommissie is van mening dat er in de opleiding voor het onderwerp Programma onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn. De commissie heeft ten tijde van de visitatie niet kunnen besluiten dat de eindkwalificaties, zoals ze in het nieuwe opleidingsprofiel vermeld staan, consequent vertaald zijn in het curriculum en in de toetsing. Daarvoor heeft ze – ondanks de vernieuwde ECTS-fiches en reeds aanwezige good practices in een deel van het cursusmateriaal en de toetsing – nog niet genoeg evidentie kunnen verzamelen. Bovendien is de lage studietijd verontrustend. Ze ziet zich genooddaakt om voor onderwerp Programma een onvoldoende uit te spreken. Ze wil echter benadrukken dat ze gezien heeft dat de opleiding op korte tijd immense vooruitgang geboekt heeft en verschillende aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie reeds heeft opgevolgd. Dat verdient grote waardering. De commissie meent dan ook dat de opleiding in de toekomst zeker aan alle facetten van dit beoordelingskader kan voldoen. Ze is ervan overtuigd dat deze opleiding mits een verbetertraject de kwaliteit van het programma en de toetsing zal kunnen borgen en aantonen. Daarom pleit de visitatiecommissie ervoor dat deze opleiding de kans krijgt om na een beperkte verbeterperiode een hervisitatie te laten plaatsvinden. Deze tweede commissie heeft ervaren dat zij in het kader van de aanvullende beoordeling te vroeg kwam, maar ze deelt de mening van de vorige visitatiecommissie dat het potentieel van deze opleiding aanwezig is.

Interne kwaliteitszorg

De commissie is van mening dat de opleiding de laatste jaren doelgericht de kwaliteit van haar onderwijs wil evalueren, optimaliseren en vervolgens borgen. Sinds 2008 werd op

Pagina 12 van 29

centraal niveau in het CVO een halftijdse kwaliteitscoördinator aangesteld, die de opleidingen begeleidt in hun interne kwaliteitszorg en hiervoor een beleidskader Kwaliteitszorg heeft uitgeschreven. De verwevenheid tussen het centrale niveau en het opleidingsniveau is de commissie positief opgevallen, aangezien die verwevenheid het kwaliteitszorgsysteem binnen de opleiding stimuleert en ondersteunt. De commissie heeft dan ook gemerkt dat de opleiding periodiek haar kwaliteit meet en daaraan een gelaagd beleidsplan koppelt. Het strategisch beleidsplan omvat de periode 2011- 2015 en wordt verder opgedeeld in jaarlijkse actieplannen. Het geheel verzamelt de opleiding in het document 'Plan en prioriteiten kwaliteitszorg'. Aan de hand van verslagen van overleg en documenten in verband met enquêtes, concludeert de commissie dat de opleiding voldoende in control is over de kwaliteitscyclus. Op basis van de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie heeft de opleiding het laatste jaar vooral veel geremedieerd, waardoor vooral de Plan en de Do van de PDCA-cyclus centraal stonden. De commissie begrijpt dat, maar vraagt de opleiding om vervolgens ook de doorgevoerde verbeteracties te blijven opvolgen en waar nodig bij te sturen.

De commissie is positief over de daadkracht van de opleiding: de opleiding meet en voert uit wat er in de jaaractieplannen uitgeschreven wordt.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding vertrouwen heeft in de samenwerking met de AP Hogeschool om de kwaliteitszorgsystematiek ook in de toekomst te bestendigen. De commissie apprecieert de toenemende communicatie en betrokkenheid tussen beide partners. De commissie kreeg in het kader van deze aanvullende beoordeling een remediëringdossier, waarin de opleiding toelicht hoe ze de aanbevelingen van de vorige visitatiecommissie heeft opgepakt in haar kwaliteitszorg. De commissie erkent dat hiervan reeds maatregelen en resultaten zichtbaar zijn: het vernieuwde opleidingsprofiel met aangepaste ECTS-fiches, de structurele inbreng van het werkveld via de opgestarte resonantiecommissie, de herdenking van het eindwerkconcept gekoppeld aan de stage, de geoptimaliseerde stage- en eindwerkbeoordelingsfiches, de opstart van een toetsbeleid, de alumniwerking, de initiatieven in het kader van de te lage studielast, de bespreking van de tevredenheidsbevragingen met de lectoren en de inzet op verwachtingsmanagement.

De commissie ziet met andere woorden dat de opleiding niet heeft stilgezeten. Tegelijk wacht ze de verdere doorwerking af van deze verbeteracties in het programma (de cursussen en toetsing) en in het eindniveau (de eindwerken). Alle betrokkenen hebben actief inspraak in de interne kwaliteitszorg van de opleiding. De commissie heeft geconstateerd dat de betrokkenheid van de verschillende stakeholders ondertussen geformaliseerd is in structurele overlegmomenten. Het viel de commissie op dat de verschillende stakeholders tijdens de visitatie zich loyaal opstelden ten opzichte van de opleiding. Alle geledingen voelen zich gehoord.

Resultaten

De commissie heeft gemerkt dat de opleiding haar doelstellingen vernieuwd heeft en nog steeds verder werkt aan de kwaliteit van haar programma. De doorgevoerde en geplande verbeteracties zullen volgens de commissie een positief effect hebben op het gerealiseerd niveau, maar dat resultaat daarvan is momenteel nog niet zichtbaar: er zijn nog geen eindwerken volgens het nieuwe concept en de nieuwe competenties zijn nog niet afgetoetst in de examens. De commissie kan met andere woorden nog niet concluderen dat de opleiding het mogelijk maakt de geformuleerde competenties op het beoogde eindniveau te behalen. De studenten die ervaring hebben met een bachelor- of masteropleiding, geven wel aan dat ze het niveau van de toetsing in deze opleiding als vergelijkbaar ervaren met andere bacheloropleidingen. Dat is volgens de commissie alvast een goed teken, maar

Pagina 13 van 29 vormt geen feitelijk bewijs dat ze kan meenemen in haar beoordeling. De bachelorproef kan gezien worden als eindstuk van de opleiding en omvat zowel de scriptie als de stage. De commissie kreeg inzage in een aantal scripties uit vorige jaargangen, die nog vertrokken vanuit een literatuuronderzoek. De commissie vond unaniem het niveau van deze scripties ondermaats, hoewel de opleiding hiervoor, evenals voor de toenmalige stagebeoordelingen, eerder hoge scores gaf. De eindwerken bevatten amper een serieuze vraagstelling en de wetenschappelijke methodiek ontbrak vaak. De commissie onderschrijft de opmerkingen van de vorige visitatiecommissie op dit punt. De literatuurstudie die erin vervat zat, vertrok van oude bronnen en bracht de student zelden tot nieuwe ideeën of inzichten. Die scripties toonden met andere woorden niet aan dat de student de juiste wetenschappelijke vaardigheden verworven had om zelfstandig praktijkgericht onderzoek te kunnen uitvoeren op het niveau van een professionele bachelor. Bovendien vond de commissie in verschillende scripties taalfouten terug. Op dit punt wil ze de scriptiebegeleiders aanmanen ook aandacht te besteden aan het taalgebruik. De commissie gelooft echter in het nieuwe eindwerkconcept, dat gekoppeld wordt aan een probleemstelling op de stageplaats. Ze hoopt dat daarin de onderzoeksmethodiek meer naar boven zal komen en dat de praktijkgerichtheid van de scriptie en het zelfstandig en oplossingsgericht redeneren van de studenten zichtbaarder zal worden. Uit de recente stagebeoordelingen leidt de commissie wel af dat de stage op niveau verloopt en dat de studenten de relevante competenties kunnen behalen.

De commissie constateert dat de meeste alumni werk vinden dat aansluit bij hun opleiding. De uitstroom van deze opleiding komt zowel terecht in het psychopedagogische werkveld, in het klinisch-psychologische werkveld als in het werkveld voor organisatie-, consumenten- en arbeidspychologie. De werkveldvertegenwoordigers waarmee de commissie sprak, zijn positief over de inzetbaarheid van de afgestudeerden en stagiairs. Ze noemen de professionele gerichtheid en de maturiteit van de alumni als sterke punten. Zij geven aan geen niveauverschillen te merken tussen deze alumni en alumni van de andere professioneel gerichte bacheloropleidingen Toegepaste psychologie, tenzij echt individuele verschillen qua persoonlijkheid en motivatie. Wat dat laatste betreft, bevestigt het werkveld dat de werkstudenten vaak sterker intrinsiek gemotiveerd lijken.

De commissie heeft gemerkt dat de opleiding haar **rendement** bijhoudt en analyseert. Het is echter niet evident om op basis daarvan eenduidig interpreteerbare cijfers voor te leggen, gezien de grote hoeveelheid aan individuele trajecten en gezien de dubbele instroom elk jaar. De opleiding schat op basis van de metingen dat het slaagrendement voor starters tussen 2008 en 2011 zicht tussen 36% en 51% situeert. In het algemeen is de drop-out circa 50% en wordt de studieduur vaak verlengd in functie van een betere combineerbaarheid met het werk- en gezinsleven van de student. Uit de telefonische exit-gesprekken blijkt dat ook de drop-out vaak gelieerd is aan die zware combinatie.

Op basis van de oordelen over de facetten (gerealiseerd niveau: onvoldoende en onderwijsrendement: voldoende) is de visitatiecommissie van mening dat er in de opleiding voor dit onderwerp onvoldoende generieke kwaliteitswaarborgen aanwezig zijn.

Hoewel de opleiding een bewonderenswaardige weg heeft afgelegd sinds de vorige visitatie, heeft dat zich nog niet vertaald in het gerealiseerd niveau. Dat blijkt zowel uit de toetsing als uit de eindwerken, die de commissie bekeken heeft. De afgelopen jaren behaalde de opleiding volgens de commissie niet het niveau zes dat nodig is voor de upgrade tot professionele bacheloropleiding. De opleiding is echter wel met rasse schreden gegroeid en is volgens de commissie sinds de invoer van het nieuwe competentieprofiel klaar voor de laatste stap naar niveau zes: de volledige implementatie van de competenties

Pagina 14 van 29 in het programma en in de toetsing. Dan zal volgens de commissie ook het verhoopte resultaat behaald kunnen worden. Momenteel heeft de commissie binnen de modules en de toetsing verschillende good practices gezien, die aantonen dat het mogelijk is. Ook de nieuwe beoordelingsformulieren voor stage en scriptie liggen klaar. Zodra de opleiding consequent de geformuleerde competenties in het programma geïntegreerd heeft, zal dat volgens de commissie het gewenste resultaat opleveren. Daarvoor kwam deze visitatiecommissie echter te vroeg. Ze benadrukt nogmaals dat ze mits een verbetertraject veel vertrouwen heeft in de toekomst van deze opleiding. Dit vertrouwen put ze onder meer uit de aanwezigheid van een sterke staf met een duidelijke visie, het samenhangend programma, de nodige voorzieningen en een uitgebouwd kwaliteitszorgsysteem.

Herstelplan

Het 'Reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding' (13 mei 2013) van de NVAO stelt dat "Een accreditatieaanvraag die gestoeld is op een visitatierapport dat aangeeft dat de opleiding op één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoet aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen, is voorzien van een herstelplan dat betrekking heeft op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betrokken opleiding(s)variant(en)." (Art. 28.§1)

De NVAO heeft vastgesteld dat de opleiding aan haar accreditatieaanvraag een herstelplan heeft toegevoegd, waarin zij systematisch de opvolging beschrijft van de aanbevelingen van de tweede visitatiecommissie. Deze aanbevelingen zien op de door de visitatiecommissie als onvoldoende beoordeelde onderwerpen Programma en Resultaten.

Zoals bepaald in het hoger aangehaalde reglement bestuursbeginselen (Art. 28.§1.) kan de NVAO het herstelplan ter beoordeling voorleggen aan de commissie die het visitatierapport heeft opgesteld, dan wel aan een beperktere of andere commissie, bestaande uit ten minste drie leden, waaronder ten minste één vakdeskundige en één onderwijsdeskundige. De NVAO heeft het herstelplan, na afstemming met de instelling, voorgelegd aan drie leden van de tweede visitatiecommissie, zijnde: mevrouw J. Braaksma, voorzitter van de commissie; mevrouw M. de Beuckeleer en mevrouw C. Klein, beiden vakdeskundige.

Op 4 mei 2015 heeft de commissie haar oordeel over het herstelplan (bijlage X) gegeven. De commissie concludeert samenvattend dat het herstelplan afdoende is: het is toereikend en haalbaar met het oog op de eisen die de NVAO er aan stelt. Naar de mening van de commissie hebben alle opmerkingen en de aanbevelingen een plaats gekregen in het herstelplan.

Het herstelplan bevat vele elementen die de gewenste kwaliteitsverbetering kunnen waarmaken. De commissie heeft op basis van het ingediende herstelplan de indruk dat de opleiding het oordeel van de tweede visitatiecommissie ter harte heeft genomen en de gewenste verbeteringen in het onderwijsproces doorvoert. De commissie ziet nog wel enkele duidelijke aandachtspunten met betrekking tot het (eind)niveau van de opleiding. Deze punten zijn in het paneladvies duidelijk verwoord.

De NVAO stelt vast dat het herstelplan gemotiveerd en op navolgbare wijze door de commissie als haalbaar en toereikend is beoordeeld.

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De twee externe beoordelingen zijn opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissies hebben voor de externe beoordeling het door de VLUHR vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordelingen verschaffen inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissies;
- De externe beoordelingen bevatten een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.
- Het herstelplan is gemotiveerd en op navolgbare wijze door de commissie als haalbaar en toereikend beoordeeld.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de twee externe beoordelingen over de voorliggende opleiding en de beoordeling van het herstelplan regelmatig en gedegen tot stand zijn gekomen.

De tweede visitatiecommissie is van oordeel dat de onderwerpen Programma en Resultaten niet voldoen, maar de commissie spreekt in het visitatierapport een duidelijk perspectief uit en acht de opleiding in staat om binnen enkele jaren aan de eisen van een professionele bachelor opleiding te voldoen.

Dezelfde visitatiecommissie is na beoordeling van het herstelplan van oordeel dat de opleiding in aanmerking komt voor accreditatie met beperkte geldigheidsduur.

betreffende de accreditatie van de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor) (omvorming van de opleiding Graduaat assistent in de psychologie) van het CVO Provincie Antwerpen te Antwerpen.

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO, na beraadslaging, accreditatie met beperkte geldigheidsduur van drie jaar te verlenen aan de opleiding Bachelor in de toegepaste psychologie (professioneel gerichte bachelor) van het CVO Provincie Antwerpen te Antwerpen. Het betreft een omvorming van de opleiding Graduaat assistent in de psychologie naar een bacheloropleiding. De opleiding kent geen afstudeerrichtingen en is gericht op werkstudenten. De kwaliteit van de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

De accreditatie geldt – overeenkomstig artikel II.147§3 van de Codex Hoger Onderwijs vanaf 1 oktober 2015 en met 30 september 2018.

De opleiding wordt, overeenkomstig artikel II.138§2 overgedragen aan de Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen. De overdracht van de opleiding kan plaatsvinden vanaf het ogenblik van de accreditatie c.q. de tijdelijke erkenning en moet voltrokken zijn uiterlijk op 31 augustus van het jaar dat volgt op het jaar van de accreditatie.

Den Haag, 25 augustus 2015

De NVAO
Voor deze:

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 24 augustus 2015 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp accreditatiebesluit.

Eerste visitatiecommissie

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	O
2 Programma	V	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	O
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	V
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	V	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	V
4 Voorzieningen	V	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	V
5 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	O
6 Resultaten	V	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	O

Eindoordeel: positief

V: voldoende, O: onvoldoende, NVT: niet van toepassing

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	ORDEEL	FACET	ORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	V	1.1 niveau en oriëntatie	V
		1.2 domeinspecifieke eisen	V
2 Programma	O	2.1 eisen gerichtheid	V
		2.2 relatie doelstellingen - programma	O
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	O
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	OK
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	O
		2.9 masterproef	NVT
3 Interne kwaliteitszorg	V	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	V
		5.3 betrokkenheid	V
4 Resultaten	O	6.1 gerealiseerd niveau	O
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel: negatief

V: voldoende, O: onvoldoende, NVT: niet van toepassing

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	Oordeel
1 Doelstellingen	V
2 Programma	O
3 Inzet personeel	V
4 Voorzieningen	V
5 Interne kwaliteitszorg	V
6 Resultaten	O
Eindoordeel	V*

Eindoordeel: positief met beperkte geldigheidsduur

V: voldoende, O: onvoldoende, V*: positief met beperkte geldigheidsduur

Naam instelling	CVO Provincie Antwerpen
Adres instelling	Vestiging Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen Meistraat 5 B- 2000 ANTWERPEN
Aard instelling	cvo
Naam associatie	nvt
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de toegepaste psychologie (omvorming van de opleiding Graduaat assistent in de psychologie)
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	Niet van toepassing
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Antwerpen
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie met beperkte geldigheidsduur	30 september 2018
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2015 - 2018
(Delen van) studiegebied(en)	Sociaal Agogisch Werk
ISCED benaming van het studiegebied	

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Gehanteerde input

Referentiekader van de graduaatsopleiding:

- Assistent in de Psychologie

Andere brondocumenten:

- Het Decreet van de Vlaamse Gemeenschap op de Structuur van het Hoger Onderwijs in Vlaanderen van 2003 (het Structuurdecreet);
- Opleidingsprofiel Assistenten in de psychologie van de Vlaamse Onderwijsraad;
- The European Diploma in Psychology by the European Federation of Psychologists' associations;
- Het gezamenlijk opgestelde referentiekader van de professionele bacheloropleidingen Toegepaste Psychologie.

2. Beroepsspecifieke competenties

Algemene beroepsgerichte competenties

De beginnende beroepsbeoefenaar:

- kan teamgericht constructief samenwerken met en zich aanpassen aan een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving, daarbij relaties uitbouwend met collega's en zich met hen inzetten voor de ontplooiing van de organisatie waar hij deel van uitmaakt en de actualisatie van het beroep dat hij uitoefent.
- heeft kennis van de verschillende relevante deskundigheidsgebieden en disciplines, legt contacten met andere organisaties en zet bruikbare ondersteunende netwerken op.
- gebruikt beroepsspecifieke inzichten en vereisten bij het zelfstandig en planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen, bij het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten en het toepassen van aangepaste oplossingsstrategieën.
- houdt in zijn psychologisch handelen rekening met professionele, wettelijke en ethische codes, beseft de maatschappelijke verantwoordelijkheid inherent aan zijn beroepspraktijk, toont begrip en betrokkenheid ervoor en participeert aan de ontwikkeling en bijsturing van deze codes.
- stelt zich op als inter- en multiculturele actor en houdt daarbij rekening met de maatschappelijke en interculturele diversiteit en de daarmee vervlochten sociale en ethische dimensies, ze tegemoet komend met een oplossings- en kwaliteitsgerichte houding en in staat er een beargumenteerde mening over te geven.
- schat zijn eigen denken en handelen in verschillende omstandigheden in, heeft inzicht in eigen sterktes en zwaktes, kan empathisch inschatten hoe anderen zich zullen gedragen en wat hijzelf en anderen nodig hebben om goed te functioneren binnen een organisatie.
- betoont inter-persoonlijke sensitiviteit met oog, zorg en respect voor gevoelens, bevattingsvermogen en opvattingen van anderen en stelt zich positief en tolerant op t.o.v. verschillen in behoeften en zienswijzen.

Beroepsspecifieke competenties

De beginnende beroepsbeoefenaar:

- kan als **psychodiagnosticus** op kritische wijze zowel zelfstandig als in teamverband
 - een psychodiagnostisch stappenplan uitvoeren waaronder exploratie van de vraag,
 - een probleemanalyse doorvoeren en toetsbare hypothesen genereren,

- op zelfstandige wijze relevante informatie verzamelen via wetenschappelijk onderbouwde methoden,
 - de onderzoeksstrategie opstellen en uitvoeren,
 - komen tot een integratieve verwerking van de resultaten,
 - rapporteren met aanknopingspunten voor indicatiestelling.
-
- zorgt vanuit een psychodiagnostische besluitvorming en een beroepsspecifieke deskundigheid als **psychologisch dienstverlener** voor:
 - psychologische begeleiding aan hulpvragers,
 - heldere en objectieve informatie, zowel schriftelijk als mondeling, in de taal van de cliënt,
 - het uitbouwen van een begeleidingsrelatie met de betrokken cliënt,
 - hulp aan de cliënt om inzicht te verwerven in zichzelf en zijn situatie, prioriteiten te stellen en zo gezamenlijk een op maat geschreven ontwikkelings- en beleidsplan uit te werken en door te voeren, rekening houden met een complexiteit van elkaar beïnvloedende factoren,
 - ondersteuning bij veranderingsprocessen en opvolging van de voortgang van het veranderingsproces, met aandacht voor hervalpreventie en weerstand tot verandering, en professionele bemiddeling tussen de betrokken partijen en/of individuen.
-
- kan als **organisator-communicator** van activiteiten en projecten binnen het psychologische werkveld optreden en
 - vanuit een innovatieve ingesteldheid tot nieuwe ontwikkelingen en een haalbaar plan van aanpak komen, en
 - de nodige praktische stappen voor de uitvoering ervan correct kunnen inschatten, plannen en communiceren.
-
- is als **trainer-coach**
 - gericht individuen of groepen kunnen trainen, coachen en opleiden, met het oog op
 - het ondersteunen van de professionele of persoonlijke ontwikkeling,
 - in staat cliënten enthousiast te maken voor en aan te zetten tot het bereiken van
 - relevante ontwikkelingsdoelen, en
 - kan hiervoor het meest geschikte begeleidingstraject opmaken en uitvoeren.
-
- is als **preventieactor**
 - in staat om risicogedrag, -groepen en -situaties te detecteren en te analyseren
 - actief gericht zijn op het voorkomen en inperken van psychosociale problemen en
 - het bevorderen van het psychische welbevinden, en
 - preventieve interventies te realiseren en waar nodig door te verwijzen naar geschikte hulpverlenende instanties.

Eerste visitatie in 2011

De eerste visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Noël Derdaele, domeindeskundige; o.a. Voormalig Secretaris-generaal van de Belgische Federatie van Psychologen en voorzitter, nu bestuurslid, van VOCAP, Vereniging van Organisatie-, Consumenten en Arbeidspsychologen;

Leden:

- Ivan D'haese, onderwijskundige; stafmedewerker onderwijsontwikkeling en –vernieuwing, Hogeschool Gent;
- Rendel de Jong, domeindeskundige; psychotherapeut, coach en managementadviseur en ook verbonden aan verbonden aan de afdeling Sociale en Organisatiepsychologie van de Universiteit Utrecht;
- Carla Nelissen, domeindeskundige; onderwijskundig adviseur aan de Hogeschool Limburg en daarvoor coördinator van de dienst voor Onderwijsprofessionalisering en Evaluatie van de Vrije Universiteit Brussel;
- Jacintha Dijkstra, student-lid; student professionele bacheloropleiding Toegepaste Psychologie aan Hogeschool West-Vlaanderen en huidig lid van de Algemene Vergadering van de Vlaamse vereniging voor Studenten (VVS).

Secretaris:

- Dries Froyen, projectbegeleider VLUHR;

De visitatie heeft plaatsgevonden op 6, 7 en 8 december 2011. Het visitatierapport dateert van 7 juni 2012.

Tweede visitatie in 2013, aanvullende beoordeling

De tweede visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Johanneke Braaksma, onderwijskundige; zelfstandig adviseur vanuit OAKnet Onderwijs Advies Kwaliteit, in visitatieprocedures heeft zij nationale en internationale ervaring als voorzitter, secretaris en commissielid;

Leden:

- Maria de Beuckeleer, domeindeskundige; o.a. voormalig directeur van vzw VCLB De Wissel – Antwerpen, dat ontstaan is uit een fusiereeks van verschillende Centra voor leerlingenbegeleiding;
- Caroline Klein, domeindeskundige; werkte zij in diverse managementrollen voor de opleidingen HRM en Toegepaste Psychologie aan de Fontys Hogeschool. Zij was actief als landelijk projectmanager van de – voor Nederland nieuwe – opleiding Toegepaste Psychologie;
- Kelly Penners, student-lid; behaalde in 2013 het bachelordiploma Toegepaste Psychologie aan de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (Vives Zuid).

Secretaris:

- Lies Praet, projectbegeleider VLUHR;

De visitatie heeft plaatsgevonden op 12 en 13 december 2013. Het visitatierapport dateert van november 2014.

De commissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Johanneke Braaksma, onderwijskundige; zelfstandig adviseur vanuit OAKnet Onderwijs Advies Kwaliteit, in visitatieprocedures heeft zij nationale en internationale ervaring als voorzitter, secretaris en commissielid;

Leden:

- Maria de Beuckeleer, domeindeskundige; o.a. voormalig directeur van vzw VCLB De Wissel – Antwerpen, dat ontstaan is uit een fusiereeks van verschillende Centra voor leerlingenbegeleiding;
- Caroline Klein, domeindeskundige; werkte zij in diverse managementrollen voor de opleidingen HRM en Toegepaste Psychologie aan de Fontys Hogeschool. Zij was actief als landelijk projectmanager van de – voor Nederland nieuwe – opleiding Toegepaste Psychologie;

Secretaris:

- Henri Ponds, beleidsmedewerker NVAO.

Het paneladvies dateert van 4 mei 2015.

**Beoordeling herstelplan aanvraag accreditatie opleiding professionele bachelor
Toegepaste Psychologie – CVO Antwerpen (00837)**

Het eerste visitatierapport dateert van 2012. De NVAO nam het positieve paneladvies van de VLUHR commissie niet over en gaf opdracht aan VLUHR-KZ tot een aanvullende beoordeling. De tweede visitatiecommissie beoordeelde (nog op basis van het oude accreditatiekader) de onderwerpen Programma en Resultaten als onvoldoende. Het herstelplan van de opleiding richt zich op deze onderwerpen.

De samenstelling van de commissie die het herstelplan beoordeelde was dezelfde als de tweede visitatiecommissie (m.u.v. het student-lid) en bestond uit:

Voorzitter:

- Johanneke Braaksma, onderwijskundige; zelfstandig adviseur vanuit OAKnet Onderwijs Advies Kwaliteit, in visitatieprocedures heeft zij nationale en internationale ervaring als voorzitter, secretaris en commissielid;

Leden:

- Maria de Beuckeleer, domeindeskundige; o.a. voormalig directeur van vzw VCLB De Wissel – Antwerpen, dat ontstaan is uit een fusiereeks van verschillende Centra voor leerlingenbegeleiding;
- Caroline Klein, domeindeskundige; werkte in diverse managementrollen voor de opleidingen HRM en Toegepaste Psychologie aan de Fontys Hogeschool. Zij was actief als landelijk projectmanager van de – voor Nederland nieuwe – bacheloropleiding Toegepaste Psychologie.

De commissie beoordeelt of het herstelplan van deze opleiding afdoende is, wat betekent dat het toereikend en haalbaar is. Daartoe geeft de opleiding, per generieke kwaliteitswaarborg die als onvoldoende is beoordeeld, in het herstelplan volgende elementen weer:

- de acties die de opleiding zal inzetten om de negatieve beoordeling om te buigen en de aanbevelingen van de commissie in de praktijk te brengen;
- de noodzakelijke middelen die de opleiding zal aanwenden om deze acties te realiseren;
- de indicatoren die de opleiding zal gebruiken om de verbeteringen te toetsen;
- een realistisch tijdspad van maximaal drie jaar om deze acties te realiseren.

De commissie geeft voor elk van deze criteria aan of de opleiding hieraan voldoet en motiveert beknopt waarom ze tot dit oordeel is gekomen. Tot slot geeft de commissie in haar eindoordeel aan of ze het herstelplan in totaliteit afdoende vindt.

Het herstelplan bood de commissie nog niet alle informatie die zij nodig had om haar oordeel vast te stellen. Daarom besloot de commissie om een aantal aanvullende vragen aan de opleiding te stellen. De antwoorden op deze vragen heeft de commissie in haar overwegingen betrokken.

Criterium 1: Acties

De opleiding geeft de acties weer die zij zal inzetten om de negatieve beoordeling om te buigen. De opleiding brengt door middel van deze acties de aanbevelingen van de commissie in de praktijk.

Oordeel: voldoende

Motivering:

De opleiding beschrijft de opvolging van alle aanbevelingen van de tweede visitatiecommissie (hierna visitatiecommissie). In een Excel document beschrijft zij per aanbeveling de te nemen concrete acties, de daarbij te hanteren indicatoren, de planning, de eindverantwoordelijke in de organisatie voor de betreffende actie, wanneer de actie afgerond moet zijn en de link naar relevante documenten. Per aanbeveling gaat de opleiding over tot een groot aantal acties (4 tot 8) die gedetailleerd zijn beschreven. De visitatiecommissie formuleerde bij de twee onderwerpen Programma en Resultaten totaal 14 aanbevelingen. Het totaal aantal verbeteracties is ca. 60.

De commissie die het herstelplan beoordeelt, stelt dat de opleiding zich zeer heeft ingespannen om opvolging te geven aan de aanbevelingen van de visitatiecommissie. Het resultaat is een complex herstelplan dat enige tijd vraagt om het systeem erachter te doorzien en om de reikwijdte, het overzicht van en de consistentie tussen alle maatregelen te beoordelen. Veel verbetermaatregelen zijn volgens de commissie procedureel en procesmatig van karakter en bevinden zich nog in de planfase. Dat vindt de commissie begrijpelijk, maar zij heeft ook behoefte aan een aantal voorbeelden van al behaalde resultaten, zoals voorbeelden van cursussen, evaluatie van stagerapporten en de organisatie van de testotheek. Dit acht de commissie redelijk omdat het verbeterproces al geruime tijd loopt.

De stappen die de opleiding zet gaan volgens de commissie de goede richting uit. Daarbij zijn er veel verantwoordelijken en in dat verband vraagt de commissie zich af wie het geheel bewaakt.

Na de eerste beoordeling van het herstelplan en in onderling overleg heeft de commissie besloten om een aantal aanvullende vragen te stellen om vooral meer zicht te krijgen op de actuele voortgang van de ontwikkeling van de onderwijseenheden, de toetsing en de organisatie. De commissie wilde duidelijker kunnen vaststellen welke resultaten al zijn geboekt.

Ten aanzien van onderwijseenheden

De commissie vroeg bijvoorbeeld naar de actuele competentiematrix en naar een voorbeeld van een inhoudelijk, geactualiseerde kerncursus. De commissie ziet hierin dat de opleiding duidelijk verbeteringen heeft doorgevoerd. Onderwijskundig is sprake van verbetering, tegelijkertijd vraagt de commissie zich af of de betreffende kerncursus zo al voldoende op bachelor niveau wordt aangeboden. De leerdoelen liggen niet altijd op het vereiste niveau en de toetsing lijkt sterk reproductief ingestoken. In de onderwijseenheid 'Projectwerk diagnostiek en begeleiding' zijn de beoordelingscriteria vooral vorm- en minder inhoudsgericht. De commissie heeft de indruk dat er hard aan de onderwijseenheden is en wordt gewerkt, maar dat meer aandacht nodig is voor de borging van het vereiste niveau van de onderwijseenheden. Hier dient de opleiding nog eens zeer serieus naar te kijken om te verzekeren dat bij eerstvolgende accreditatiebeoordeling het niveau van het curriculum (eindkwalificaties en programma) feitelijk ook bachelor is.

Pagina 27 van 29 De commissie heeft door middel van een verslag een goed voorbeeld gezien van afstemmingsoverleg tussen de lectoren.

De gepresenteerde maatregelen rondom het classificatiesysteem voor psychodiagnostische instrumenten betekenen een stap voorwaarts, maar de commissie stelt ook vast dat de ingebruikneming laat is gepland (februari 2016). De commissie blijft er op wijzen dat de opleiding moet voorzien in een eigen classificatiesysteem en zich moet hoeden voor het terugvallen op catalogi van uitgevers van psychoagnostisch materiaal. Cursisten moeten toegang kunnen krijgen tot een ruim en onafhankelijk overzicht van het beschikbare instrumentarium. Dit betekent niet dat alle instrumenten moeten worden aangekocht door de opleiding. Een goed inlichtingenfichesysteem kan dit evengoed ondervangen.

Ten aanzien van toetsing

De toetscommissie krijgt stevig vorm. Samenstelling, taken en rollen zijn duidelijk aangegeven en de inhoudelijke coördinatie is versterkt. De toetscommissie pakt haar proactieve rol nu duidelijker op en neemt haar verantwoordelijkheid ten aanzien van de kwaliteit van toetsing in de opleiding. De commissie zag dit op overtuigende wijze geïllustreerd en moedigt de opleiding aan hiermee door te gaan.

De commissie heeft voldoende zicht gekregen op de nieuwe inhoudelijke eisen van het eindwerk en vindt die adequaat. De scriptiebrochure ziet er degelijk uit en het toegepaste beoordelingsformulier voldoet.

Op haar vraag kreeg de commissie een voorbeeld van een afgenomen en beoordeelde toets, en een begeleidingsverslag. De commissie waardeert de sterk verbeterde beknopte en duidelijke verslaglegging van begeleidingsinterventies. Zij heeft de indruk dat in dit geval sprake is geweest van zeer intensieve begeleiding. De verhouding van de invloed van de externe promotor, de begeleidende lector en de eigen inbreng van de student is weliswaar duidelijker, maar verdient nog aandacht.

De opleiding heeft een vertrouwenwekkend begin gemaakt met de nascholing van lectoren op het gebied van toetsing. De commissie moedigt de opleiding aan hiermee vooral verder te gaan om alle lectoren uiteindelijk voldoende toetsbekwaam te maken.

Concluderend ziet de commissie duidelijke voortuitgang in de kwaliteit van toetsing, maar ze vraagt ook hier blijvende aandacht voor de bewaking van het (eind)niveau. De opleiding is goed op weg waarbij in de komende jaren de realisatie van professioneel bachelor niveau de belangrijkste uitdaging is.

Criterium 2: Middelen

De opleiding vermeldt de noodzakelijke middelen die zij zal gebruiken om deze acties te realiseren. Deze middelen zijn adequaat en voldoende om het vooropgestelde doel te bereiken.

Oordeel: voldoende

Motivering:

De opleiding beschrijft de ingezette middelen niet in termen van ingezette tijd of geld, maar kwalitatief. Zo wordt een lector aangeworven voor extra ondersteuning bij uitgevoerd onderzoek door cursisten en een professioneel uitleen- en classificatiesysteem aangeschaft. Een groot aantal lectoren, stafleden en ook de adjunct-directeur is bij de

Pagina 28 van 29 verbeteracties betrokken. Hoe groot hun inzet in tijd is, is niet gekwantificeerd, maar duidelijk is wel dat velen in de opleiding zich intensief met de verbetering bezig houden. De commissie heeft op grond van de geleverde informatie de indruk dat de opleiding voldoende mensen en middelen inzet om het verbeterproces gestalte te geven, maar verwacht dat een betere kwantificering van deze extra inzet het proces beheersbaarder en beter aanstuurbaar (en coördineerbaar) maakt. De commissie ziet dit als een duidelijk aandachtspunt bij de verdere realisatie van het herstel.

Criterium 3: Indicatoren

De opleiding geeft adequate indicatoren aan die zij zal gebruiken om de verbeteringen te toetsen.

Oordeel: voldoende

Motivering:

Per verbeteractie geeft de opleiding duidelijke indicatoren aan. Deze zijn concreet en toetsbaar geformuleerd, zodat op elk moment duidelijk is hoever de realisatie van de verbeteractie is gevorderd. Wel valt het de commissie op dat veel indicatoren meer procesmatig dan (inhoudelijk) kwalitatief lijken ingestoken, waardoor het theoretisch mogelijk is straks alles procedureel op orde te hebben, maar kwalitatief hiaten te moeten constateren. De commissie vraagt hiervoor aandacht van de opleiding.

Criterium 4: Tijdspad

De opleiding plaatst de verbeteracties binnen een realistisch tijdspad van maximum drie jaar. Het uitgezette tijdspad is passend bij de voorziene acties (niet te lang, niet te kort).

Oordeel: voldoende

Motivering:

De opleiding is al lang bezig om het oude curriculum dat zich op niveau 5 bevond door te ontwikkelen naar niveau 6 van het Vlaams Kwalificatieraamwerk. Het herstelplan bevat dan ook regelmatig bij een verbeteractie de status 'beëindigd'. In elk geval is voor elke verbeteractie een deadline opgenomen. Het herstelplan voorziet erin dat alle verbeteracties zijn afgerond alvorens de volgende accreditatiebeoordeling plaatsvindt (maximaal drie jaar na het nu te nemen besluit). De commissie is wel van mening dat de voltooiing van enkele verbeteracties teveel in de toekomst is geplaatst.

De commissie is er echter van overtuigd dat het herstelplan binnen de beoogde beperkte geldigheidsduur van de accreditatie van maximaal drie jaar ten uitvoer kan worden gebracht.

Eindoordeel: het herstelplan is afdoende

Het herstelplan is toereikend en haalbaar.

Oordeel: voldoende

Motivering:

De commissie is van oordeel dat de opleiding een bijzondere inspanning heeft geleverd om de aanbevelingen van de visitatiecommissie om te zetten in verbeteracties die het beoogde herstel binnen bereik brengen. De beantwoording van de aanvullende vragen heeft de commissie meer inzicht gegeven in de uitvoering van het herstelplan, waardoor de commissie er nu voldoende vertrouwen in heeft dat de opleiding met dit plan het beoogde herstel kan realiseren, mits zij scherp in het oog houdt dat de lat op professioneel bachelor niveau ligt en dat daarvoor nog een flinke stap gemaakt moet worden. Er is nog tijd om die stap te realiseren.

De commissie vindt het evenwel moeilijk om enkel op basis van plannen een voorspelling te doen over de uitkomst van de herstelbeoordeling straks. De goedkeuring van een herstelplan is geen garantie voor een succesvolle beoordeling van het gerealiseerde herstel.

Naam voorzitter: Johanneke Braaksma

Datum: 4 mei 2015

Handtekening: